

2 Ik ben het, vrees niet

In hoofdstuk 1 verwees ik naar Mattheüs 14:27.

‘Maar meteen sprak Jezus hen aan en zei: Heb goede moed, Ik ben het; wees niet bevreesd.’ (Mat. 14:27).

In de omstandigheden waarin de discipelen verkeerden was Hij de Enige Die deze woorden met gezag kon spreken. Geen ander zou deze troostrijke woorden zo kunnen spreken dat dit het vertrouwen zou wekken dat inderdaad alles goed zou komen. ‘Ik ben het. Vreest niet.’

Het blijkt dat deze woorden ‘wees niet bevreesd’ en ‘Ik ben’ als de Heere ze spreekt niet van elkaar te scheiden zijn. In Jesaja is deze uitspraak een van de hoofdthema’s. Voor het eerst vinden we ze in Jesaja 7. Achaz had het benauwd vanwege de oorlog die Rezin, de koning van Syrië, en Pekah, de koning van Israël, tegen Juda begonnen waren. En dan wordt Jesaja door de HEERE met een boodschap naar Achaz gestuurd:

‘Beheers uzelf, blijf rustig, wees niet bevreesd, laat uw hart niet week worden voor die twee rokende stukken brandhout, voor de brandende toorn van Rezin en Syrië, en van de zoon van Remalia [...] Zo zegt de Heere HEERE: Dat zal niet bestaan en dat zal niet gebeuren!’ (Jes. 7:4-7).

Achaz, niet bepaald de meest godvruchtige koning, was kennelijk niet overtuigd en dus geeft de Heere hem er een teken bij.

‘Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven.’ (Jes. 7:14).

Immanuël betekent ‘God met ons’. De woorden ‘wees niet bevreesd’ hebben in alle omstandigheden van ons leven een troostrijke en krachtige inhoud als we er de woorden met de betekenis van Immanuël erbij horen, ‘Ik ben met u’.

Juist dat vinden we in Jesaja 41:10.

‘Wees niet bevreesd, want Ik ben met u, wees niet verschrikt, want Ik ben uw God. Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met Mijn rechterhand, die gerechtigheid werkt.’ (Jes. 41:10).

Ik ben met u. Dat 'Ik' staat er weer nadrukkelijk en wordt gevolgd door 'Ik ben uw God.'¹

Evenzo in Jesaja 43:5.

'Wees niet bevreesd, want Ik ben met u. Vanwaar de zon opkomt, zal Ik uw nageslacht halen en vanwaar zij ondergaat zal Ik u bijeenbrengen.' (Jes. 43:5).

Hoofdstuk 43 begint met de woorden 'wees niet bevreesd' en deze worden gesproken tot het volk Israël. Degene Die ze spreekt maakt Zich bekend als 'uw Schepper' en 'uw Formeerder' en voegt eraan toe:

'want Ik heb u verlost, Ik heb u bij uw naam geroepen, u bent van Mij.' (Jes. 43:1).

In ditzelfde hoofdstuk doet de Heere vier 'Ik ben' uitspraken:

'Want Ik ben de HEERE, uw God, de Heilige van Israël, uw Heiland.' (Jes. 43:3).

'Ik, Ik ben de HEERE, buiten Mij is er geen Heiland.' (Jes. 43:11).

'Ik ben de HEERE, uw Heilige, de Schepper van Israël, uw Koning.' (Jes. 43:15).

'Ik, Ik ben het Die uw overtredingen uitdelgt omwille van Mijzelf, en aan uw zonden denk Ik niet.' (Jes. 43:25).

In twee van de uitspraken staat het er weer met grote nadruk:

'IK, IK BEN.'

Hij is de Schepper en Verlosser van Israël. Via de woorden 'wees niet bevreesd' is er een direct verband met Immanuël.

En dit alles is vervuld in de Persoon van de Heere Jezus. Hij is Immanuël (Mat. 1:23). Zijn Naam, Jezus, betekent Verlosser, of letterlijk: 'de HEERE is redding'.

¹ 'Wees niet bevreesd' in het boek Jesaja: 7:4; 35:4; 41:10, 13, 14; 43:1, 5; 44:2; 54:4.

‘Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.’ (Mat. 1:21, vergelijk met Jes. 43:25). Daarom, als we de Heere Jezus de woorden ‘wees niet bevreesd’ horen spreken, is het de mond van ‘IK BEN’ Zelf die dat doet. De Heere Jezus is Niemand minder dan JHWH, de God van Israël.

Laten we ons, om deze conclusie te bevestigen nog wenden tot de brief aan Titus. In elk van de drie hoofdstukken die we daar vinden wordt de Heere Jezus Christus vereenzelvigd met God Zelf.

In Titus 1:3 wordt God ‘onze Zaligmaker’ genoemd. En één vers verder lezen we:

‘Genade, barmhartigheid en vrede zij u van God de Vader en van de Heere Jezus Christus, onze Zaligmaker.’ (Tit. 1:4).

En in vers 13 van Titus 2:

‘terwijl wij verwachten de zalige hoop en verschijning van de heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker, Jezus Christus.’

In het laatste hoofdstuk vinden we

‘God, onze Zaligmaker’ (Tit. 3:4)

en

‘Jezus Christus, onze Zaligmaker’ (Tit. 3:6).

Hier valt niets te redetwisten over de Godheid van Christus. Hij is ‘IK BEN’, de Verlosser van Israël en niemand anders.

Deze laatste woorden, ‘niemand anders’ of ‘niemand meer’ vinden we ook als een zevenvoudig refrein terug in Jesaja 45 en 46.²

² ‘Ik ben de HEERE, en **niemand anders**, buiten Mij is er geen God.’ (Jes 45:5).

‘Opdat men zal weten, vanwaar de zon opkomt tot waar zij ondergaat, dat er buiten Mij niets is, Ik ben de HEERE, en **niemand anders**.’ (Jes. 45:6).

De woorden van Jesaja 43:11:

‘Ik, Ik ben de HEERE, buiten Mij is er geen Heiland’

worden in deze hoofdstukken met klem bevestigd. ‘IK BEN’ torent hemelhoog uit boven de afgoden. Hij noemt Zich ‘IK BEN’ omdat er buiten Hem niets is (Jes. 45:6).

Het contrast is groot.

Allen die de afgoden maken en daarop vertrouwen zullen beschaamd en te schande worden. Maar Israël, dat door de HEERE wordt verlost, zal niet beschaamd of te schande worden tot in alle eeuwigheid (Jes. 45:16, 17).

De Heere is de Heiland, de Verlosser van Zijn volk, maar tot de afgoden roept men tevergeefs in de tijd van benauwdheid. Het zijn goden die niet verlossen kunnen (Jes. 45:20; 46:7).

De afgoden worden gedragen door hun maker (Jes. 46:7). Hoe anders is het met de God van Israël:

‘Luister naar Mij, huis van Jakob, en heel het overblijfsel van het huis van Israël, u, die door Mij gedragen bent vanaf de moederschoot, gedragen vanaf de baarmoeder.’

‘Voor u zullen zij zich buigen, zij zullen u smeken en zeggen: Voorzeker, God is bij u, en **niemand anders**; er is geen andere God.’ (Jes. 45:14).

‘Want zo zegt de HEERE, Die de hemel geschapen heeft, die God Die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft. Hij heeft haar gegrondvest, Hij heeft haar niet geschapen dat zij woest zou zijn, maar Hij heeft haar geformeerd opdat men erop zou wonen: Ik ben de HEERE, en **niemand anders**.’ (Jes. 45:18).

‘Maak bekend en breng naar voren, ja, beraadslaag samen: Wie heeft dit van oudsher doen horen? *Wie* heeft dat van toen af bekendgemaakt? Ben Ik het niet, de HEERE? Buiten Mij is er geen andere God, een rechtvaardig God, een Heiland; er is **niemand behalve Ik**.’ (Jes. 45:21).

‘Wend u tot Mij, word behouden, alle einden der aarde, want Ik ben God en **niemand anders**.’ (Jes. 45:22).

‘Denk aan de dingen van vroeger, van oude tijden af, dat Ik God ben en **niemand anders**.’ (Jes. 46:9).

Tot uw ouderdom toe zal Ik Dezelfde zijn, ja, tot uw grijsheid toe zal Ík u dragen; Ík heb het gedaan en Ík zal u opnemen, Ík zal dragen en redden.' (Jes. 46:3, 4).

God heeft Israël gedragen van de baarmoeder af en Hij zal Israël dragen tot de grijsheid, tot de hoge ouderdom toe. Hij zal altijd Dezelfde zijn! Ook dat ligt besloten in die twee wonderlijke woorden: IK BEN.